D1-5127-

SIRI SEJARAH FAJAR BAKTI

SEJARAH MALAYSIA

Fuziah Shaffie
Ruslan Zainuddin

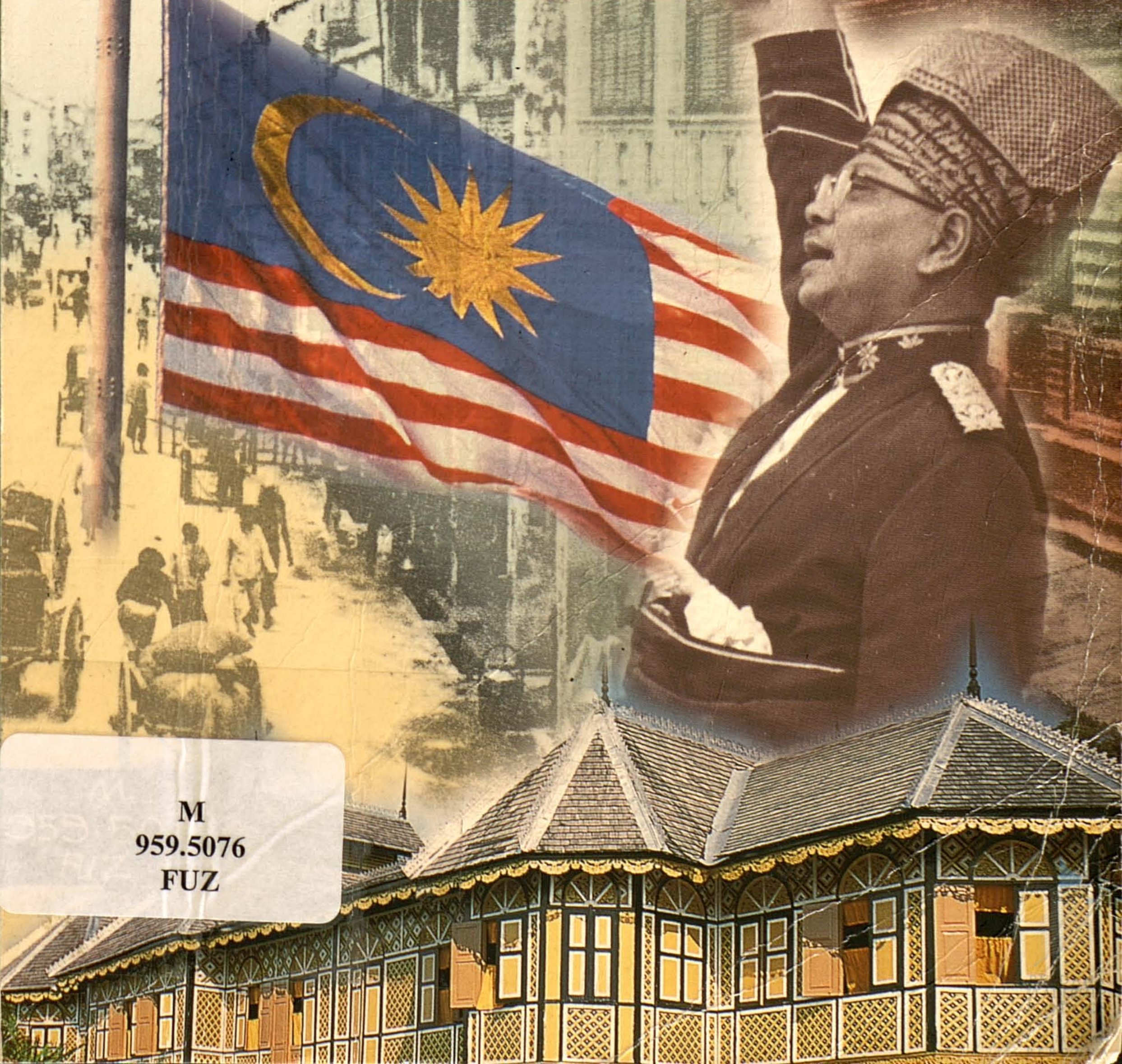

M
959.5076
FUZ

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

0285/09

SIRI SEJARAH FAJAR BAKTI

SEJARAH MALAYSIA

Fuziah Shaffie
Ruslan Zainuddin

PENERBIT FAJAR BAKTI SDN. BHD.
(008974-T)

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. (008974-T)
4 Jalan Pemaju U1/15, Seksyen U1
Hicom-Glenmarie Industrial Park
40150 Shah Alam
Selangor Darul Ehsan

© Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. (008974-T) 2000
Pertama kali diterbitkan 2000

ISBN 967 65 5048 5

Semua hak terpelihara. Sebarang bahagian dalam buku ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan dalam cara yang boleh dipergunakan lagi, ataupun dipindahkan, dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang cara, baik dengan cara elektronik, mekanik, penggambaran semula, perakaman dan sebagainya, tanpa izin terlebih dahulu daripada Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. (008974-T)

Perpustakaan Negara Malaysia Data pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Fuziah Shaffie
Sejarah Malaysia / Fuziah Shaffie, Ruslan Zainuddin
(Siri sejarah Fajar Bakti)
Bibliografi: ms. 606
Mengandungi indeks
ISBN 967-65-5048-5
1. Malaysia–History–1800-1963
2. Malaysia–History
3. History–Study and teaching (Higher)–Malaysia
4. History–Problems, exercises, etc. I. Ruslan Zainuddin
II. Judul III. Siri
959.5076

APB 01046520
NASKHAH PEMELIHARAAN
PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

28 DEC 2001

M
959.5076
FUZ

Teks diset dalam New Century Schoolbook 10 poin
Dicetak di Malaysia oleh
Academe Art & Printing Services Sdn. Bhd. Selangor Darul Ehsan

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

PENDAHULUAN

Buku *Sejarah Malaysia* merupakan usaha untuk menyediakan bahan rujukan yang agak lengkap dan mendalam bagi keperluan peringkat pengajian tinggi, khususnya di tingkatan enam dan para pelajar di institusi pengajian tinggi. Usaha ini dilakukan kerana kami mendapati kebanyakan buku sejarah Malaysia yang digunakan kini adalah buku-buku yang diulang cetak daripada naskhah-naskhah yang diterbitkan beberapa tahun terdahulu. Oleh itu dirasakan perlu untuk menyemak kembali kandungan buku-buku ini bagi memastikan kesesuaiannya dalam konteks pendidikan dan pembelajaran mata pelajaran Sejarah kini. Selaras dengan langkah Kementerian Pendidikan melaksanakan Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah (KBSR) dan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM), maka kandungan bahan-bahan rujukan dalam mata pelajaran Sejarah di peringkat pengajian tinggi, terutamanya di tingkatan enam perlulah diperkemaskan supaya kesinambungan terus wujud. Menyedari hakikat ini, maka usaha telah dilakukan untuk menerbitkan buku ini bagi memenuhi sebahagian daripada kekosongan tersebut.

Buku ini disusun mengikut sukatan pelajaran baru peringkat STPM yang diperkenalkan oleh Kementerian Pendidikan pada tahun 1997 bagi pengajaran mata pelajaran Sejarah, iaitu Kertas 940/2, Bahagian A: Sejarah Malaysia. Walaupun begitu, kegunaan buku ini tidaklah hanya terbatas kepada para pelajar di sekolah menengah atas sahaja. Sebaliknya memandangkan setiap tajuk dibincangkan dengan mendalam, maka buku ini juga sesuai untuk dijadikan bahan rujukan kepada mahasiswa di universiti dan maktab-maktab perguruan yang mengikuti kursus Sejarah Malaysia. Ini disebabkan sehingga kini kami mendapati bahan-bahan rujukan yang agak lengkap dan mendalam bagi setiap tajuk seperti yang dibincangkan dalam buku ini amat berkurangan untuk digunakan bagi keperluan kursus berkenaan.

Pada umumnya buku ini disusun meliputi jangka masa yang bermula dari tahun 1800 sehingga 1963. Walau bagaimanapun, perbincangan tidaklah hanya terbatas bagi jangka masa tersebut, tetapi telah diperluaskan melebihi dari tempoh masa ini untuk memberi kefahaman yang lebih mendalam kepada pembaca. Secara keseluruhan buku ini mengandungi 13 bab yang dapat dirumuskan dalam empat tema utama, iaitu Masyarakat Tempatan, Transformasi Masyarakat, Nasionalisme dan Pembentukan Negara Bangsa serta Pengisian Kemerdekaan. Bab-bab dalam buku ini terdiri daripada Institusi Pemerintahan Masyarakat Tempatan; Hukum Adat, Peraturan dan Undang-undang; Sistem Sosial Masyarakat Tempatan; Sistem Ekonomi; Peluasan Kuasa Asing; Campur Tangan Kuasa Asing; Kesan Peluasan Kuasa Asing; Gerakan Kesedaran; Persatuan, Kesatuan dan Kelab; Perjuangan Pembebasan dan Kemerdekaan; Institusi Pemerintahan; Pembangunan Sosial dan Ekonomi; serta Hubungan Antarabangsa dan Serantau. Setiap bab ini mempunyai perkaitan antara satu sama lain bagi membolehkan pelajar memahami proses dan perkembangan sejarah Malaysia secara keseluruhan.

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

PENDAHULUAN

Penulisan dan penerbitan buku ini tidak mungkin dapat dilakukan tanpa kerjasama daripada pelbagai pihak. Kami amat terhutang budi kepada semua pihak yang telah memberi bantuan dan sokongan, sama ada secara langsung atau tidak sepanjang penulisan buku ini disempurnakan. Di sini kami ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada kakitangan Perpustakaan Universiti Utara Malaysia, Perpustakaan Universiti Malaya dan Perpustakaan Universiti Sains Malaysia di atas segala kemudahan dan bantuan yang diberikan untuk mendapatkan bahan-bahan rujukan. Terima kasih juga kami ucapkan kepada Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd. yang telah memberi kepercayaan kepada kami untuk menulis buku ini, dan para editor yang telah menyunting dan menyemak manuskrip buku ini sebelum diterbitkan. Akhir sekali, kami berharap buku ini akan memberi manfaat kepada para pembaca dalam memahami proses dan perkembangan sejarah negara kita.

FUZIAH SHAFFIE
RUSLAN ZAINUDDIN

2000
Sekolah Pembangunan Sosial
Universiti Utara Malaysia

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

ISI

Pendahuluan *iii*

Tema 1 Masyarakat Tempatan

1 INSTITUSI PEMERINTAHAN MASYARAKAT TEMPATAN 3
1.1 Sistem Politik Masyarakat Melayu Tradisional 4
1.2 Institusi Kesultanan 7
1.3 Sistem Beraja di Negeri-negeri Melayu 8
1.4 Sistem Pembesar di Negeri-negeri Melayu 15
1.5 Kedudukan dan Peranan Golongan Pemerintah Selepas Campur Tangan British 29
1.6 Kesimpulan 36
Latihan 37

2 HUKUM ADAT, PERATURAN DAN UNDANG-UNDANG 39
2.1 Pengertian Hukum Adat dan Undang-undang 40
2.2 Adat Perpatih dan Adat Temenggung 41
2.3 Perbezaan antara Adat Perpatih dan Adat Temenggung 43
2.4 Undang-undang di Negeri-negeri Melayu 50
2.5 Pengaruh Islam dalam Hukum Adat dan Undang-undang 71
2.6 Penutup 74
Latihan 75

3 SISTEM SOSIAL MASYARAKAT TEMPATAN 78
3.1 Sistem Sosial Masyarakat Melayu Tradisional 78
3.2 Konsep Susun Lapis Masyarakat 79
3.3 Susun Lapis Masyarakat Melayu Tradisional 79
3.4 Kebudayaan Masyarakat Melayu Tradisional 95
3.5 Kepercayaan dan Agama 106
3.6 Penutup 117
Latihan 118

4 SISTEM EKONOMI 121
4.1 Kegiatan Ekonomi Sara Diri 121
4.2 Kegiatan Ekonomi Komersil 129
4.3 Perkembangan Sistem Ekonomi 140
4.4 Perubahan Ekonomi di Tanah Melayu 146
Latihan 148

Tema 2 Transformasi Masyarakat

5 PELUASAN KUASA ASING 153
5.1 Mekantilisme 154
5.2 Imperialisme 156
5.3 Kolonialisme 158
5.4 Latar Belakang ke Arah Bermulanya Peluasan Kuasa Asing 160

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

5.5 Peluasan Kuasa British 163
Latihan 195

6 CAMPUR TANGAN BRITISH 198
6.1 Campur Tangan Secara Tidak Langsung Sebelum 1874 199
6.2 Sebab-sebab Perubahan Dasar 204
6.3 Campur Tangan di Perak 206
6.4 Campur Tangan di Selangor 218
6.5 Campur Tangan di Negeri Sembilan 228
6.6 Campur Tangan di Pahang 235
6.7 Campur Tangan di Sarawak 244
Latihan 250

7 KESAN PELUASAN KUASA ASING 254
7.1 Konsep Masyarakat Majmuk 254
7.2 Perkembangan Masyarakat Majmuk 256
7.3 Penentangan Rakyat Tempatan Terhadap Kuasa Asing 272
7.4 Penerimaan dan Pengubahsuaian: Pentadbiran di Negeri-negeri Melayu 298
Latihan 315

Tema 3 Nasionalisme dan Pembentukan Negara Bangsa

8 GERAKAN KESEDARAN: KEBANGKITAN SEMANGAT KEBANGSAAN 323
8.1 Takrif Nasionalisme 324
8.2 Pengaruh-pengaruh Luaran 326
8.3 Faktor Agama 334
8.4 Bahasa dan Kesusasteraan 338
8.5 Akhbar dan Kewartawanan 347
8.6 Sistem Pendidikan 352
8.7 Golongan Intelektual 355
Latihan 356

9 PERSATUAN, KESATUAN DAN KELAB 361
9.1 Kemunculan dan Pertumbuhan 361
9.2 Persatuan Bercorak Sosial dan Ekonomi 364
9.3 Persatuan Bercorak Politik 371
9.4 Penutup 405
Latihan 405

10 PERJUANGAN PEMBEBASAN DAN KEMERDEKAAN 409
10.1 Pendudukan Jepun 410
10.2 Perjuangan Secara Berperlembagaan 418
10.3 Gerakan Antipenyerahan di Sarawak 430
10.4 Kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu 433
10.5 Perkembangan Perlembagaan di Sabah dan Sarawak 440
10.6 Pembentukan Malaysia 443
10.7 Kesimpulan 461
Latihan 461

Tema 4 Pengisian Kemerdekaan

11 INSTITUSI PEMERINTAHAN 467

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA

	11.1 Bentuk Sistem Pemerintahan	467
	11.2 Pilihan Raya Persekutuan, 1959	471
	11.3 Perlembagaan Persekutuan	475
	11.4 Pilihan Raya dan Pembentukan Kerajaan	480
	11.5 Struktur Pemerintahan Malaysia	482
	Latihan	505
12	**PEMBANGUNAN SOSIAL DAN EKONOMI**	**510**
	12.1 Perkembangan Ekonomi Sebelum Merdeka	511
	12.2 Perkembangan Sistem Pendidikan	522
	12.3 Pembangunan Negara Selepas Merdeka	533
	12.4 Dasar Pembangunan Ekonomi dan Sosial	544
	12.5 Kesimpulan	553
	Latihan	554
13	**HUBUNGAN SERANTAU DAN ANTARABANGSA**	**557**
	13.1 Konsep Dasar Luar	557
	13.2 Sumber-sumber Dasar Luar	558
	13.3 Aspek-aspek Penting dalam Dasar Luar	561
	13.4 Latar Belakang Hubungan Luar Malaysia	564
	13.5 Perkembangan Dasar Luar Malaysia	566
	13.6 Ke Arah Mewujudkan Kerjasama Serantau	583
	13.7 Penglibatan dalam Pertubuhan Antarabangsa	590
	Latihan	601
	Bibliografi	606
	Indeks	613

PERDANA LEADERSHIP FOUNDATION
YAYASAN KEPIMPINAN PERDANA